

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sunday
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 227. — ŠTEV. 227.

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 28, 1910. — SREDA, 28. KIMOVCA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

Iz delavskih krogov. Pred odločbo.

Deležniki železniških unij so zborovali v New Yorku in se posvetovali o povišanju tovorne tarife.

STRAJK V TOVARNAH ZA KRAVATE.

V Chicagi se vrše konference strojevodje zaradi povišanja plače.

Danes se odloči, ako bodo prišlo do plenšega zidarškega štrajka ali ne. Ako bodo stavbniški podjetniki izvršili svoj sklep in izključili člane nekaterih zidarških unij iz dela, potem je štrajk ne izogiben.

V Amsterdam Opera House v New Yorku so zborovali zastopniki železniških unij iz vseh krajev dežele in se posvetovali o povišanju tovorne tarife.

Zastopniki, ki zastopajo 350,000 delavcev in uslužbenec, se so izrekli za povišanje tovorne tarife. Sklenilo se je, da se pri volitvah podpira samo také kandidate, ki ne nasprotujejo zvišanju tovorne tarife, ker sicer je nemogoče, da bi delave dosegli boljšo plačo.

V newyorskih delavskih krogih se govori, da boče Mrs. C. F. Belmont, vnetna boriteljica za ženske pravice, denarno podpirati štrajk delavcev v tovarnah za kravate. Kakor je organizator Weinstein izjavil, bode v teku tega tedna 10,000 žen, delket in fantov, ki so v tovarnah uposleni, pričetki štrajka.

Zastopniki bratovščine strojevodij in General Managers Association so se sestali v Chicagi, da se posvetujejo o zvišanju plače, kjer zahtevajo član ujihovih organizacij. Zastopniki zastopajo nad 30,000 uslužbenec. Delave zahtevajo zvišanje plače od 15 do 18 odstotkov. Spremljeni in drugi uslužbeni, nameščeni na vlačkah, so odredili, da se poprej vsi delave izrečijo o zahtevah in glasujejo o njih, predno se predlože odboru. Nad 45,000 uslužbenec te stroke je interesovan pri razširju vprašanja o zvišanju plače. Zahteve kurjače so bile že rešene potom razsoditelega izreka.

Slovenske novice.

V Bridgeportu, O., razsaja med otroci davčni, ki je že zahtevala mnogo mladih žrtv. Tudi več slovenskih staršev je bilo tako nesrečnih, da so jima pomrli otroci.

Sewart, Pa. Gospica Gerčka Rich iz Ptaja na Štajerskem in g. Frank Trinkave iz Št. Janža na Dolenjskem sta bila poročena. Mlademu paru želimo obroč!

V soboto, dne 24. septembra, popoldne ponesečila je gospa Marija Weißl, stan. na Lexington Ave., Maspeth, L. I. Padla je tako nesrečno, da si je zlomila desno roko.

Mr. Anton Zbašnik, naš slovenski rojak, ki je služboval tri leta pri tvrdki Frank Sakser & Co., in pozneje pri francoski parobrodni družbi, je zdaj postal Manager of Foreign Department od Peoples National Bank v Trentonu, Pa. Čestitamo vremu rojaku.

Denarje v staro domovino

pošiljane

za \$ 10.35	50 krov.
za 20.50	100 krov.
za 41.00	200 krov.
za 102.50	500 krov.
za 204.50	1000 krov.
za 102.00	5000 krov.

Poštarna je vredna pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja obdobja.

Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštni kranilni urad v 11. do 12. dnak.

Denarje nam podali je najprej neko do \$25.00 v gotovini v pripremeni ali registriranem pismu, večje mene po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,
62 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio

Roosevelt premagal staro gardo.

Izvoljen začasnim predsednikom republikanskega državnega konventa z večino 122 glasov.

BOJ PROTI KORUPCIJI V JAVNEM ŽIVLJENJU.

V svojem nagovoru na delegate je Roosevelt priporočal izdajo zakonov v varstvo delavcev.

Saratoga, 27. sept. Theodore Roosevelt je premagal svoje nasprotnike. Z večino 122 glasov je bil izvoljen začasnim predsednikom republikanskega konventa in je tako dobil v roce kontrolo nad konventom. Nepopisno je bilo navdušenje mnogice na galerijah in delegatov, ko je zasedel predsedniško mesto in imel svoj politični govor. Skoraj celo uro je trajalo ploskanje in vpitje. Roosevelt je stal mirno na svojem mestu in smehljaje je motril svoje poražene nasprotnike.

Ven z lopovi iz javnega življenja, je zaklical svojim nasprotnikom. V svojem nadaljnem govoru je hvalil Taftova in Hughesovo administracijo in je priporočal, da se sklenejo in izdajo zakoni v varstvo delavcev. Ko je govoril, je bil v obliki kmalu po polnoči pred kuhično svojim gostilnim usmrten. Njegova služkinja, zamorka Florence Lowett pa je bila smrtnonevarno ranjena prepeljana v Bellevue bolnično. — Mrs. Myden, ki je obdolžila zoper svojega ljubimeca, ki je obdolžen, da je hotel njenega očeta umoriti. Skočila je s strehe petnadstropne hiše štev. 420 West 39. cesta in obležala mrtva na cesti pred prodajalnico svojega očeta.

Pangi Donato, ki je nposlen pri Knickerbocker Bottling Co. in stanuje na 518 10. Ave., se je bil ukradel v sreči lepe svoje rojakinje, a starši dekleta niso hoteli nicesar vedeti o kakih porokah.

V nedeljo zvečer je oče dekleta, Luigi Paterno, ki je mesar in baje preeej imovit, rekel fantu, ko je bil spet prisel na obisk, da mora biti njegovim obiskom enkrat konec, ker on ne dovoli, da bi se z dekletom vzel.

Mrs. Myden je moža potolažila in dekla poslala v svojo sobo. Naenkrat je dekla zahtevalo piva in ga vzel do sila, ko pa je potem hotela še en kozarec piva, ga ni doblilo več.

To jo je tako razgotobil, da je na vse možče načine zmerjala svojega gospodarja, ki se je takoj podal v prvo nadstropje, da vrže služkinjo, ki je bila nujana, ven. Ko se ji je približal, sumila ga je Florence Lowett z bodalom, katerga je držala za hrbitom v roki.

Mož se je takoj zgrudil na tla in še samo zaklical ženi, da je zaboden. Kar se je potem zgodilo, še ni jasno. Ko je prišla poljepila, je ležala Florence Lowett poleg svoje žrtve težko ranjena z bodalom poleg svojega gospodarja. Služkinja je s prstom kazala na Mrs. Myden in rekla, da je ona to storila. Mrs. Myden pravi, da se je služkinja sama zabodila, ko je videla kaj je storila.

Društvene vesti.

Društvo sv. Frančiška v New Yorku ima svoje četrtekino zborovanje v soboto, dne 1. oktobra v Schuetzenhalle na 8. cesti. Društveniki se tem potom opozarjajo, da se polnoštevilno zbravljajo udeležje.

Drobne novice.

Ognjenik v Arizoni, o katerem se je mislilo, da je že davnove izgorel in da ne bude več bljuval ognju iz sebe, se je zopet oglasi. — Delave, ki so delali v Coronino gozdrovih so bežali, ker se boje, da ognjenik izbruhne.

Gosta megla v newyorskem zalivu je zadržala 11 parnikov pri karanteni. Ves promet v pristanišču je bil oviran, ker se ni videnje dva pednajstnika.

New York dobi izključno židovsko gledališče, kjer se bode govorili pri predstavah le v židovskem jargonu. Atlantic Garden se spremeni v židovsko gledališče.

Nemška državna banka v Berlinitu je povisila diskont od 4 na 5 odstotkov.

Profesor Oversteet, ki je predaval dozdaj na kalifornijskem vseučilišču, je prevzel profesuro na College of the City of New York. Predaval bo o filozofiji.

Po 30 letih se je zopet vrnil v New York in obiskal svoje tri sestre Samuel Martin. Ko je bil 14 let star je šel na zapad, kjer se je pozneje v Arizoni naselil. Samo ena sestra ga je takoj spoznala, drugi dve pa ste pa dvomili o njegovem identiteti, dokler jima ni dokazal, da je res pravi brat.

John H. Devine, tiskar in delničar Pennsylvanijske železnice je vprašal vodstvo te železnice, če je res, da ji dolguje Roosevelt \$100.000 za oddajo vozov. S katerimi se je vozil za časa njegovega predsedovanja.

Dunajski list "Vaterland", ki ima v visokih krogih zvezne, priporočeno med sedanjem trozvezje, to je: Nemčija, Avstro-Ogrska in Italija in Turčijo.

Miss Le Neve, ljubica dr. Crippena, ki je obtožen zaradi umora svoje žene, bude pri prihodnji razpravi imela svojega zagovornika. Zagovarjal bo posebno in avokat F. F. Smith. Kdo ga je najel in kdo ga ne plačal, nihče ne ve.

V kraju Scott, O., je bil mestni župan zaradi pjanosti in nespodobnega vedenja artoval in na \$25 globe obsojen. Prenočeval je z nekim dekletom v hotelu in se vpisal kot J. F. Ford z ženo. Župan je plačal globe za se, deklet pa po pustil sedeti v zaporu, ker ne more plačati globe.

Vseverui Italiji so vsled neprestanega deževja nastale velike poplavne. Ravnine so pod vodo in delno potekajo.

Zrakoplovev Weyman ne bode potekajoči Alpe iz Briga v Švico do mesta Mercantino je voda odnesla.

Služkinja umorila svojega gospodarja.

Gostilničar James Myden je hotel svojo pijano služkinjo odpraviti iz hiše ali ta mu je zarinila bodalo v prsa in ga umorila.

MORILKA LEŽI TEŽKO RANJENA V BOLNICI.

Gostilničarjeva žena je bila artovala, ker je na sumu, da je ona po smrti moža zabodila služkinjo.

James Myden, 42 let star, lastnik od Little Saug Inn, 256 W. 30. ulica, je bil včeraj ponoči kmalu po polnoči pred kuhično svojim gostilnim usmrten.

Njegova služkinja, zamorka Florence Lowett pa je bila smrtnonevarno ranjena prepeljana v Bellevue bolnično. — Mrs. Myden, ki je obdolžila zoper svojega ljubimeca, ki je obdolžen, da je hotel njenega očeta umoriti. Skočila je s strehe petnadstropne hiše štev. 420 West 39. cesta in obležala mrtva na cesti pred prodajalnico svojega očeta.

Pangi Donato, ki je nposlen pri Knickerbocker Bottling Co. in stanuje na 518 10. Ave., se je bil ukradel v sreči lepe svoje rojakinje, a starši dekleta niso hoteli nicesar vedeti o kakih porokah.

V nedeljo zvečer je oče dekleta, Luigi Paterno, ki je mesar in baje preeej imovit, rekel fantu, ko je bil spet prisel na obisk, da mora biti njegovim obiskom enkrat konec, ker on ne dovoli, da bi se z dekletom vzel.

Mrs. Myden je moža potolažila in dekla poslala v svojo sobo. Naenkrat je dekla zahtevalo piva in ga vzel do sila, ko pa je potem hotela še en kozarec piva, ga ni doblilo več.

To jo je tako razgotobil, da je na vse možče načine zmerjala svojega gospodarja, ki se je takoj podal v prvo nadstropje, da vrže služkinjo, ki je bila nujana, ven. Ko se ji je približal, sumila ga je Florence Lowett z bodalom, katerga je držala za hrbitom v roki.

Mož se je takoj zgrudil na tla in še samo zaklical ženi, da je zaboden. Kar se je potem zgodilo, še ni jasno. Ko je prišla poljepila, je ležala Florence Lowett poleg svoje žrtve težko ranjena z bodalom poleg svojega gospodarja. Služkinja je s prstom kazala na Mrs. Myden in rekla, da je ona to storila. Mrs. Myden pravi, da se je služkinja sama zabodila, ko je videla kaj je storila.

Indijanci odpeljali otroke.

V pondeljek je izginila stariščna letečna deklica Mary Brown, stan. v hiši št. 1371 Washington Ave., Bronx v New Yorku. Detektivi so jo izsledili v družbi dveh Indijancev in ene Indijanke v Jersey City, N. J. Indijanci so stanovali s tremi fanti in še z enim drugim dekletom v hiši štev. 3400 3. Ave. Indijanci so člani nekega potupočega gledališča, v katerem so pri predstavah izvajali razne svoje igre. Dečki in dekleti, ki so se nahajali v njihovi družbi, so njim pri igrah pomagali. Vsa družba je bila nujna, ven. Ko se je približala blizu mesta na cesti in se pomenovali o žalostnem dogodku.

AVTOMOBILNA NESREČA V CLEVELANDU.

Cleveland, O., 26. sept. — Na Cleveland & Southwestern progi je zadel tovorni vlak v avtomobil dr. Morris D. Steppa in vrgel njegovo ženo in dva otroka iz avtomobila tako, da so bili na mestu umrteni. Doktor je zadobil težke notranje poškodbe in si zlomil rebra. Prepeljali so ga v bolnico. Njegova žena je bila v nevarnosti. Škoda znaša \$10,000. Župan Gaynor je mirno dovolil divjanje ognja. Misli se, da je ogenj nastal na ta način, da se je v skedenju nakopičeno seno vnelo.

Cigarska kraljica.

Pittsburg, Pa., 25. sept. — Bogati Indijanec Peter Gies iz Bostonia, Mass., je našel v cigarskem taboru pri Linhartu svojo hčer, ki je bila pred enim letom izginila. Zdaj 16-letna hči je žena sina cigarskega poglavarja Franka Goslona. Cigani so jo proglašili za svojo kraljico. Gies je bil vesel, da je našel svojo hčer srečno in boz.

Dr. Stepp izvrsuje že 15 let zdravniško prakso v Clevelandu in je tako dobro počut.

— V Philadelphiji se je zastrupil 19-letni Karol Schiller, ker se mu je tozišlo po domu. Bil je baje sin nekega vseučiliščkega profesorja na Dušnjaku. Zastrupil se je s plinom.

V kraju Scott, O., je bil mestni župan zaradi pjanosti in nespodobnega veden

Katol. Jednota.

Ukuporovana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRAN MEDOŠ, 3483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM. P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIKANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 29th St., Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 — 7th St., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 128, Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIŠIĆ, tretji porotnik, Bx 3 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Umrl je v Krškem poveljnik mehanske garde, posestnik in mesarski mojster, bivši župan, g. Karol Seher, star 65 let.

Izgubil se je umobolni Edvard Križaj, 76 let star, posestnik iz Zagorja, Ponarejene petkrnski novci krožijo po Dolenjskem. Ponarejene so tako izvrstno, da se komaj ločijo od pravih novcev. Napis in podoba na oben strani ju celo napis na robu je brez hibe. Razločijo pa se od pravih petek po nekoliko svinčeni barvi, po manjši teži in slabšem in bolj votljenim glasu.

Radi oskrbume in spolski posilnosti so zaprili v Krškem 16-letnega hlapen iz Drenovega Antona Janeca. Pozabavati se je hotel z deklamacijo Jožefo B. in Terezijo Š., ki pa še niste izpolnili štirinajstega leta. Pravijo, da je bil fant nemarno vzgojen, ker je bil od rane mladosti prepričan samemu sebi in je moral služiti si krku kot pastir in hlapene že od desete leta naprej, ko mu je bil umrl oče, mati pa ga ni mogla imeti dobra, ker je presiromašna.

ŠTAJERSKE NOVICE.

V Kožjem so se vršile občinske volitve. Izvoljeni so kompromisni kandidati.

Pri občinskih volitvah v Teharjih so Nemci ohramili to občino še v svojih rokah. Od slovenske strani se je premalo storilo proti vplivu tozarne v Storeh.

Velevostenik Franc Kralj umrl. — Iz Rajhenburga na Savi se poroča: Ume 13. septembra ob 8. uri zjutraj je bil po delgotrajni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega Franc Kralj velevostenik v Dovškem, v 85 letu svoje starosti.

Cerkveni ropar Podlipnik. Kakor so poročano, so pred dobrim mesecem prišli slovitiga roparja Podlipnika, ki je bil oropal neko cerkev na Reki in potem v Zagreb ustrežil nekemu stražniku. Podlipnika so zdaj oddali na crizostomico za umorjeno, ker so mariborski zdravniški sodi izveteli, da Podlipnik ni pri zdravni pameti.

Iznesrečil je v Zavodu pri Celju Ferdinand Cerkovnik, uslužbenec pri tvrdki Roth. Padel je z drevesa in si ločil roko.

Umrl je 13. t. m. župnik Fran Bergman. Pokopan je bil 15. t. m. v Št. Lenartu. — Umrl je v Sevnici župnik Martin Kragelj. Pogreb je bil v sredo, dne 14. septembra. — Umrl je v Žalcu posestnik in absolvent zadružne šole v Darmstadtu, Franjo Kopriva, star 26 let.

Iz Polzele. Naše nemškutarstvo gre v klasje. Sad je obrodilo na noorozemju vsajeno drevno fabriško gospodarja. Niso še ponemčevalnice otvorili, a že vidimo, kakšni so njihovi prigajanci. Da bo nemška Žola s 1. oktobrom na Polzelji otvorjena, to se je slovenski javnosti že naznamo. A ta javnost treba vedeti, kakšni ljudje so najhujši agitatorji za Štufrajsko Žolo. Največji agitator, najzagrizejši privrženec vsemenske Prymove tovarne in njenih iz Prusije privrženih uradnikov, je Frane Kolenc, p. d. Šantel. Ta človek zaradi vse, kar je slovensko tako srdito, da še malenkati němškutar tak. Par kakšen je najzagrizejši "vsemenski" nemškutar? Sedaj sedi že v zaporu. Izbijalec je in pretepač. Pred par dnevi je v braslovski fari napol' ubil Jan.

Vinogradniška posojila. Ker so letos vinogradniki hudo prisadeti, so sklenili deželnini odbor, da ustavi za zdaj izstiranje brezobrestnih posojil in predložiti deželnemu zboru, da se izterjanje teh posojil za letos sploh odloži. Z enako proučjanju se obrne deželni zastop tudi do vlade.

I. državna gimnazija v Ljubljani. Število učencev na I. državnih gimnazijah v Ljubljani znaka letos 608, med

Cimperška. Prezelal mu je trebul, da so mu črva na mestu pogledala iz telesa. Rešitev življenja je skoraj gotovo izključena. To nazajnamo za danes slovenski javnosti, da izv. kazni ljudje agitirajo za Štufrajsko Žolo in da si lahko predstavljajo kakde sadove bo še ta Žola obrodila.

PRIMORSKE NOVICE.

Griza med vojaki. V 47. pešpolku, ki je bil pri letosnjih vojaških vajah na jugu nastavljen v Kostanjevici, se je pojavila griza in druge infekcijske bolezni. Bataljon pa je moral korakati dalje s svojim polkom ter so ga v Nabrežini zopet nastanili v slabih, zanikernih stanovanjih. Griza se je v sledi tega grozno razširila, tudi med častniki in je umrlo vsled malomarnosti gotovih krogov tudi več vojakov. Uradna poročila se sicer lepo glase, a poroča se, da so dejstva dragačna.

Samomori v Trstu. Alma Antonini, starca 19 let iz Legnana pri Vidmu, stanača v zagatu S. Tecla št. 126 je 14. t. m. popoldne izplila na pokopališču pri Sv. Ani večjo množino karbolne kislino. Prepeljali so jo v bolnico, a zvezcer je umrl. — Valentijn Debortoli in Emilia Kriščak sta ponosni okoli polnoci izplila na neki klopi na Acquedotto lizalu in še drugega strupa. Umirajoča so prepeljali oba v bolnico. — Obesil se je 14. t. m. popoldne v gozdiju pri sv. Alojziju uradnik Maks Deutsch, star 32 let, — Avgusta Marič, starci 20 let, iz Komna, stanača v ulici Stadio 15, se je okoli polnoči vrgla pri Sv. Andreju v morje. Rešili so jo iz vode in odvigli v bolnico.

Ostri strel pri vajah v Istri. — V Istri so bile končane vaje due 13. t. m. Kakor se poroča, je padlo ob tej priklici nekaj ostrih strelov, ki so jih izstrelili vojaki 87. pešpolka. Nevarno ranjena sta bila dva vojaka bosanskega polka. Vajo so takoj prekinili. Pri nekem vojaku so dobili še tri načne patrona. Vojaka so zaprili in uvedli strogo preiskavo.

Ostri strel pri vajah v Istri. — V

Istri so bile končane vaje due 13. t. m.

Kakor se poroča, je padlo ob tej priklici nekaj ostrih strelov, ki so jih izstrelili vojaki 87. pešpolka. Nevarno

ranjena sta bila dva vojaka bosanskega polka. Vajo so takoj prekinili.

Pri nekem vojaku so dobili še tri načne patrona. Vojaka so zaprili in uvedli strogo preiskavo.

KOROŠKE NOVICE.

Jezikovna ravnoprawnost pri celovščinem deželnem sodišču. Že pred pol-

drugim letom je bilo primorano deželnemu sodišču celovščino vloge tudi v slovenskem jeziku sprejemati, na veliko zalost velegermanov se je stevilo vlog zelo pomočilo. V veliko začenje je pa deželnemu sodišču pred kratkim neko vlogo dr. Brejca, ki jo je napravil v slovenskem jeziku, zavrnilo, češ, stranki ste doma v Št. Vidu na Zili, torej po mnemu sodišča v kraju, kjer samo Nemci prebivajo. Iz tega slučaja se vidi, kako Nemci povsod najdejjo kako luknjo, skozi katero bi radi slovenski jezik iz uradov pahili. Priča je, da na upravno sodišču in upravje je, da bo isto pritožbi ustreglo.

Mož in žena ponesrečila na Velikem Zvonaru.

Na Velikem Zvonaru sta se ubila dr. Schrödl iz Dunajskega Novega mesta in njegova žena. Sta sta na goro brez vodnika.

Celovški škof odstopil?

Po informacijah na dobro ponjenem mestu celovščinskem sodišču.

Že pred pol-

drugim letom je bilo primorano deželnemu sodišču celovščino vloge tudi v slovenskem jeziku sprejemati, na veliko

zalost velegermanov se je stevilo vlog zelo pomočilo. V veliko začenje je pa deželnemu sodišču pred kratkim neko vlogo dr. Brejca, ki jo je napravil v slovenskem jeziku, zavrnilo, češ, stranki ste doma v Št. Vidu na Zili, torej po mnemu sodišča v kraju, kjer samo Nemci prebivajo. Iz tega slučaja se vidi, kako Nemci povsod najdejjo kako luknjo, skozi katero bi radi slovenski jezik iz uradov pahili. Priča je, da na upravno sodišču in upravje je, da bo isto pritožbi ustreglo.

Mož in žena ponesrečila na Velikem Zvonaru.

Na Velikem Zvonaru sta se ubila dr. Schrödl iz Dunajskega

Novega mesta in njegova žena. Sta

sta na goro brez vodnika.

Celovški škof odstopil?

Po informacijah na dobro ponjenem mestu celovščinskem sodišču.

Že pred pol-

drugim letom je bilo primorano deželnemu sodišču celovščino vloge tudi v slovenskem jeziku sprejemati, na veliko

zalost velegermanov se je stevilo vlog zelo pomočilo. V veliko začenje je pa deželnemu sodišču pred kratkim neko vlogo dr. Brejca, ki jo je napravil v slovenskem jeziku, zavrnilo, češ, stranki ste doma v Št. Vidu na Zili, torej po mnemu sodišča v kraju, kjer samo Nemci prebivajo. Iz tega slučaja se vidi, kako Nemci povsod najdejjo kako luknjo, skozi katero bi radi slovenski jezik iz uradov pahili. Priča je, da na upravno sodišču in upravje je, da bo isto pritožbi ustreglo.

Mož in žena ponesrečila na Velikem Zvonaru.

Na Velikem Zvonaru sta se ubila dr. Schrödl iz Dunajskega

Novega mesta in njegova žena. Sta

sta na goro brez vodnika.

Celovški škof odstopil?

Po informacijah na dobro ponjenem mestu celovščinskem sodišču.

Že pred pol-

drugim letom je bilo primorano deželnemu sodišču celovščino vloge tudi v slovenskem jeziku sprejemati, na veliko

zalost velegermanov se je stevilo vlog zelo pomočilo. V veliko začenje je pa deželnemu sodišču pred kratkim neko vlogo dr. Brejca, ki jo je napravil v slovenskem jeziku, zavrnilo, češ, stranki ste doma v Št. Vidu na Zili, torej po mnemu sodišča v kraju, kjer samo Nemci prebivajo. Iz tega slučaja se vidi, kako Nemci povsod najdejjo kako luknjo, skozi katero bi radi slovenski jezik iz uradov pahili. Priča je, da na upravno sodišču in upravje je, da bo isto pritožbi ustreglo.

Mož in žena ponesrečila na Velikem Zvonaru.

Na Velikem Zvonaru sta se ubila dr. Schrödl iz Dunajskega

Novega mesta in njegova žena. Sta

sta na goro brez vodnika.

Celovški škof odstopil?

Po informacijah na dobro ponjenem mestu celovščinskem sodišču.

Že pred pol-

drugim letom je bilo primorano deželnemu sodišču celovščino vloge tudi v slovenskem jeziku sprejemati, na veliko

zalost velegermanov se je stevilo vlog zelo pomočilo. V veliko začenje je pa deželnemu sodišču pred kratkim neko vlogo dr. Brejca, ki jo je napravil v slovenskem jeziku, zavrnilo, češ, stranki ste doma v Št. Vidu na Zili, torej po mnemu sodišča v kraju, kjer samo Nemci prebivajo. Iz tega slučaja se vidi, kako Nemci povsod najdejjo kako luknjo, skozi katero bi radi slovenski jezik iz uradov pahili. Priča je, da na upravno sodišču in upravje je, da bo isto pritožbi ustreglo.

Mož in žena ponesrečila na Velikem Zvonaru.

Na Velikem Zvonaru sta se ubila dr. Schrödl iz Dunajskega

Novega mesta in njegova žena. Sta

sta na goro brez vodnika.

Celovški škof odstopil?

Po informacijah na dobro ponjenem mestu celovščinskem sodišču.

Že pred pol-

drugim letom je bilo primorano deželnemu sodišču celovščino vloge tudi v slovenskem jeziku sprejemati, na veliko

zalost velegermanov se je stevilo vlog zelo pomočilo. V veliko začenje je pa deželnemu sodišču pred kratkim neko vlogo dr. Brejca, ki jo je napravil v slovenskem jeziku, zavrnilo, češ, stranki ste doma v Št. Vidu na Zili, torej po mnemu sodišča v kraju, kjer samo Nemci prebivajo. Iz tega slučaja se vidi, kako Nemci povsod najdejjo kako luknjo, skozi katero bi radi slovenski jezik iz uradov pahili. Priča je, da na upravno sodišču in upravje je, da bo isto pritožbi ustreglo.

Mož in žena ponesrečila na Velikem Zvonaru.

Na Velikem Zvonaru sta se ubila dr. Schrödl iz Dunajskega

Novega mesta in njegova žena. Sta

sta na goro brez vodnika.

Celovški škof odstopil?

Po informacijah na dobro ponjenem mestu celovščinskem sodišču.

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns. s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNICKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisbodi v poročilih glavnega tajnika kakje pomanjkljivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

VELIKI PUNT.

Kmečka zgodba iz 18. stoletja. — Spisal Alojzij Remec.

(Dalej.)

A vstalo jih je tudi mnogo izmed pesem se je zdela to pomlad lepa in kmetov samih, ki so govorili v imenu voditeljev kmečke vojske, dasi niso dobili od nikogar tega dovoljenja.

Tako so taki prenapetneči sredi aprila nenaščoma sklicali s platom zvona krog šest sto kmetov po Tolminskem in Kanalskem in šli proti Gorici, da bi tam porušili Bandelovim prijateljem in pomagačem hiše kakor Bandel samemu.

Ko je dekelni glavar izvedel, da se bližajo mesta, jih je poslal nasproti jezuita, očeta Ignacijev Sovdarja, in dva kapucina. Ti so jih nagovorili slovensko pred Solkanom in jih ne govorili, da so se vrnili domov, ne da bi bili kaj razsajali.

Toda tudi gospozka ni držala križem rok. Grof so slutili, da se zbirajo grozni oblik nad njihovimi glavami in da nevihta lahko vsak hip izbruhne. Zato so poslali svoje velenje v Gorico in bolj boječi tadi sami zapustili gradove in šli v mesto.

Debelni glavar pa je trepetal pred bodočnostjo bolj nego vsi. Prosil je cesarja, naj mu v najkrajšem času pošlje vojaštvo na pomoč, in mu v črni barvi slikal razmere po deželi.

A cesar je bil daleč in mu ni mogel poslati vojakov, kakor bi bil glavar red.

Puntari pa so bili od dne do dne številnejši, njihov pogum je rastel, ker so že videli prva znamena boljše bodočnosti.

Upor se je bil natihoma razsiril že po Bedih, po Vipavskem in po Krasu. Najprej je bruhnil na dan v Šmartnem, kjer so se bili zbrali kmetje iz bližnjih vasi in hoteli razrušili hiše nekaterih Bandelovih in grofovskih privržencev.

A bili so brez pravih voditeljev in premišljenih načrtov. Najprej so vložili v neko klet, kjer je imel dacar Taljanut iz Št. Florijana shranjeno svoje vino.

Veselo so si napivali, peli in se pripravljali na velik boj in osvetvo nad gosposko, tačas pa so se zbrali njih nasprotniki, ki so bili večinoma od preku pokupljeni kmetje.

Ko so hoteli puntarji začeti svoje delo, so se jim najeti soobčani postavili v bran.

Razvil se je boj pred cerkvijo, punike so začele pokati in nazadnje so morali puntarji bežati. Na bojišču so pustili tri mrtve, mnogo pa jih je bilo več ali manj ranjenih.

To je bil prvi poraz, katerega je doživelja stara pravda zavoljo neslog med kmeti samimi. —

Prišli so lepi, gorki dnevi. Velika noč se je praznovala povsod po deželi z nekim do tedaj neznanim veseljem, vse je bilo prevzeto od mogočnega koprnenja po sreči, prostosti in pravici.

Kakor veličasten slavospev se je glasilo zvonjenje ob vstajenju, ki je pinlo na krilih mladih vetrov od vasi do vasi, od area do area. Veselo so pokali topiči in moške, oznanjajoč zvezlarjevo vstajenje in novo seljico.

Po gladih in poljih, koder je vse postale, so se že oglašali slave in njih zmagamo in postaneš ti moja pred Bo-

gom in pred ljudmi. Do tedaj pa potpiši!"

Zajahal je konja, še enkrat pozdravil in v ravnem se je spustil v jadrn dir.

Anica je stale pred hišo in gledala dolgo, dolgo za njim...

Oče Grozd pa so šli s počasnimi korki na vrt, kjer so evetele jablane in hraške, in molče gledali za mladim jezdecem.

Naenkrat so mu zalile solze oci in poluglasno je šepetal:

"Uboži Ivan... uboga Anka!"

Ivan pa je vedel za vse to, kakor veter, ki je osej konj po cesti, ob kateri je evetelo in brstelo vse v pomladni solnici.

Kakor mirno evetje in kakor žvrganje ptice so bile njegove misli...

Popoldne je sedel Gradnik v gostilni pri Trti v Gorici in se pogovarjal z debelim oštirjem, ki je ves čas zvezdajo gledal na mošketo, ki jo je bil Gradnik postavil v kot in nanjo obesil svoj klubok s petelinjim peresom.

"Kaj pa se tako čudite moji puk?" je vprašal Ivan, ki ga je že jezik, da je oštar vedno strmel v kot, kjer je bila mošketa.

"Nič, nis se ne bojite!..." je dejal s pomirljivim glasom krčmar in se zagnil k Ivanu.

"Gledam puško in klubok, ker je to znamenje, da ste eden tistih, ki se bili pred Veliko nočjo v Gorici... Ali ni res?"

"Res, ali ne, to vam ni mar!" je odvrnil Ivan mračno in skoraj obzaloval, da se je tako beskrbov ustavil v Gorici.

"Nikar se ne bojite, da vas izdam!" je nadaljeval krčmar in v njegovih odkritosrénih očeh se je video resnično zanimanje in prijaznost.

"Saj so moji gostje skoraj sami kmetje, od gosposke pa nimam niti za počen groš dobitka!"

Ivan je zapazil, da se krčmar ne hliči, in ga je zato začel izpraševati o razmerah v mestu.

"Kaj govore Goričani o našem puntu?"

"Veste, kaj!" je dejal krčmar, "večina je na vaši strani. Saj to ni bilo več človeško, kakor so ravnili Bandel in grof z ljudstvom. Vsak poštenjak je bil vesel, ko je viden, kako ste Bandelu in deželnemu glavarju uro navili! Ha...ha...ha... Še meni je dobro delo!" se je smejal krčmar, da so mu solze tekle po licih od seme.

"Ali mislijo Goričani, da pridemo se v Gorico?"

"Seveda... Ampak teško, da bi zmagali kakor prvkrat. Po mestu se govorji, da je glavar pisal cesarju, naj bošije v Gorico v najkrajšem času pet do osem sto vojakov!"

"Veste, kaj!" je odgovoril Ivan.

"Po Vipavski dolini mislim iti v Reichenberg, kjer se je bil mimo greda ustavljen, in se poslavljal od Anice do Grozdu.

"Kam si se pa namenil?" je vprašal Grozd.

"Daleč, oč!" je odgovoril Ivan.

"Po Vipavski dolini mislim iti v Reichenberg, kjer se je bil mimo greda ustavljen, in se poslavljal od Anice do Grozdu.

"Hm... hm... hm..." je mrmljal Grozd.

"Prav je, da malo prerahljate grofom kosti; a to mi dela skrbi, da morda biti ti, Ivan, povod za zravniti, naj bodo drugi prvi, in naj se tudi drugi malo potrdijo — saj si se sam že dovolj mučil in dosti dosegel. Bogove, kaj se na vse zadnje iz tegi izemini..."

"Ali ne verujete vi, oče, v našo kočnino zmago?" je vprašal Ivan zadevno.

"Verujem... verujem... Sam ne vem, kako bi rekeli... Nekaj čudnega je pri vsem tem... Odkriti povem — mnogo ne zaupam bodočnosti!"

Razočaran zavoljo teh Grozdrovih besed je strelmel Ivan molče predvsem v kmetov, ki jo je držal za vrat v kemi.

"Ah, Ivan moj, prosim te, pusti ta boj in punt!" Moje sreči sluti nesreča in noč in dan trepetom zate!" je z raka očitujocim glasom dejala Anica.

Ivan je še vedno molčal.

"Čez par trenotkov je Grozd zopet izpogovoril: "To je tudi moje mnenje, Ivan, da bi bilo najbolje, da pusti vse voditeljev, kjer je imel dacar Taljanut iz Št. Florijana shranjeno svoje vino.

Veselo so si napivali, peli in se pripravljali na velik boj in osvetvo nad gosposko, tačas pa so se zbrali njih nasprotniki, ki so bili večinoma od preku pokupljeni kmetje.

Ivan je še par hipov molčal, nato pa dvignil sklonjeno glavo in se z jasnim, mirni pogledom ozrl na Grozda in Anico. Sanzavesten, ponosen je bil njegov glas, ko je dejal: "Naj prinese bodočnost, karkoli hoče — vztrajal bom do zadnjega. Dolžan sem rajheni očetu, dovršiti to, kar sem začel. Nikar se ne jezite name, oče Grozd, in nič mi ne zameri. Anica — a drugač ne morem. Ko zmaga kmečka vojska nad vsemi grofi — tedaj bom praznovati poroko!"

"Kaj vam je pa dejai glavar?" je vprašal Grozd.

"Nobenega pravega odgovora nam ni dal. Kakor mačka krog vrele kaže je hodil krog nas, nas tolazil z boljšimi časi in nam zabičaval, da se ne smemo zbirati, ne govoriti zoper gosposko, ampak da moramo biti mirni in zvesti podložniki grofu in cesarju. Če ne bo nemo bogabali, nam je pa zagrozil s smrtno kaznijo! To nas je razjelilo in meni nič, tebi nič — smo se odpravili in šli. Kaj pa smo hoteli drugačega?"

(Dalej prihodnjie.)

HARMONIKE

bodisi zakorčenekoli vrste izdelujem in popravljam po najnajih cenah, a delo trepočno in zanesljivo. V popravje zanesljivo vrakdo polži, ker sem že nad 16 let takoj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzemam kranjske kakor vse druge harmonike ter rastančam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnja vprašanja.

Grod pa je strelmil Ivanu roko in dejal: "Ivan, ti si mož, kakor sem jih male srčaj na svetu. Idi in delaj, kateri ti se zapoveduje! Srečno hodi!"

"Zborom!" je dejal Ivan.

Nato je objel Anico in ji šepetal zrök v njene solzne oči: "Nikar ne žaluj, Anico! Blizu, blizu je dan, ko zmagamo in postaneš ti moja pred Bo-

Kje je MATEVŽ ŠKUFCA, po domači Rebovi? Doma je iz Živice, fara, Hinje na Dolenjskem. Pred enim letom se je nahajal v Pueblo, Colo.

Anica je stale pred hišo in gledala dolgo, dolgo za njim... Charles Škufca, 7810 Burke Ave., S. E., Cleveland, Ohio.

(28-9-1-10)

Ali hočete dobiti nekaj pojma

O ANGLEŠINI

in

AMERIŠKI PISAVI?

Pišite na nas. Poučujemo že dve leti potom dopisovanja angleščino in lepotopisje. Pojasnila popolnoma zastonj. Pišite še danes!

Slovenska korrespondenčna kola, 6119 St. Clair Ave. (Special Box 10) Cleveland, Ohio.

Ekor kupuje, določa, izdelava, n. e. piše po kopijah.

Mi poslužim, da lahko in novoletočna kartka v starci kralj in Jančino na sprednji.

Pišite danes po pošti.

BERGANCE, WIDETICH & CO., 1622 Arapahoe St., Denver, Colorado

NAZNANILO.

Slovensko katoliško podporno društvo SV. JOŽEFA št. 12 J. S. K. Z. na Pitsburg, Alagheny, Pa., in okolično ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvenikom se naznana, da bi se istih v polnem številu udeleževali ter redno donašali svoje mesečne prispevke. Nekteri udaje, ki se radi oddelejnosti ali dela ne morejo sej udeležiti, naj svojo mesečino na nekaterih izmed izvršujočih uradnikov pod spodaj navedenim naslovom pošljajo.

Uradniki za leto 1910 so sledči:

Predsednik: Vincenc Volk, 28 Tell St., Allegheny.

Podpredsednik: Dominik Strniša, 4 Rückenbach St., Allegheny.

I. tajnik Josip Muška, 1120 Spring Garden Ave., Allegheny.

II. tajnik: Nik. Povše, 34 Garden St., Troy Hill, Allegheny.

Blagajnik: Fran Straus, 27 High St., Allegheny.

Zastopnik: Ferdinand Volk, 122 42nd St., Pittsburg.

Z